

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7C/530/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616203518
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1616203518.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej: R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie sumy 604,88 Eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 21.04.2016 domáhal zaplatenia sumy 604,88 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 604,71 Eur od 24.10.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24.01.2013 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky. Na základe zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia sumu vo výške 679,64 Eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 604,71 Eur, z riadneho úroku vo výške 0,17 Eur, z úroku z omeškania vo výške 74,76 Eur a ostatného príslušenstva vo výške 0,- Eur. Žalobca si uplatňuje aj úrok z omeškania odo dňa postúpenia pohľadávky 5,05 % ročne zo sumy 604,71 Eur od 24.10.2015 do zaplatenia.

2. Žalovaná sa k žalobe napriek výzve nevyjadřila.

3. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom sp.zn. 7C/530/2016-59 zo dňa 28.11.2018 tak, že žaloba žalobcu bola zamietnutá a žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu ako banka uzavrel dňa 24.01.2013 so žalovanou zmluvu o bežnom účte v mene EUR. V ten istý deň uzavreli sporové strany i zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty, na základe ktorej právny predchodca žalobcu vydal žalovanej platobnú kartu VISA Electron, na realizáciu transakcií s prostriedkami k bežnému účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX v celkovom limite 2.000,- Eur (limit pre hotovosť 500,- Eur, bezhotovostný limit 1.500,- Eur). Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou ako majiteľkou účtu zmluvu o povolenom prečerpaní a poskytol jej povolené prečerpanie vo výške 500,- Eur, ktoré bola povinná splatiť podľa dohodnutých zmluvných podmienok, spolu s úrokom, úrokom z omeškania, úrokom z prečerpania a nákladmi banky spojenými s poskytnutím povoleného prečerpania. Výška úrokovej sadzby bola pritom dohodnutá na 18,90 % p.a. a splatnosť úrokov mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej listom zo dňa 13.01.2014 odstúpenie od zmluvy o sporozírovom účte, ku ktorému žalobca nepredložil doklad o jeho doručení žalovanej. Podľa špecifikácie žalobcu žalovaná

čerpala výbermi, platbami a odchádzajúcimi platbami sumu 488,- Eur, pričom zúčtované poplatky predstavovali sumu 34,- Eur, debetné úroky sumu 92,87 Eur, zmluvné úroky z omeškania 0,01 Eur, pričom žalobcovi uhradila sumu 10,- Eur; súčet debetných a kreditných operácií predstavoval sumu 614,88 Eur. Ďalej súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o povolenom prečerpaní, ktorú právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou dňa 24.01.2013, ako zmluvu spotrebiteľskú, na posúdenie ktorej aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ako aj ustanovenia § 1 ods. 4 a § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Vzhľadom na to, že na základe tejto zmluvy si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie pohľadávky vzniknutej z nepovoleného prečerpania, konajúci súd skúmal, či je vo veci aktívne vecne legitimovaný. Zdôraznil pritom, že záväzkový vzťah z povoleného prečerpania (bankový úver), je na rozdiel od iných úverov, regulovaný špeciálnou právnou úpravou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z.z.“). Pri postúpení pohľadávky je v takom prípade potrebné rešpektovať ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., ktoré na platné postúpenie vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Súd prvej inštancie konštatoval, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 13.01.2014, označeným ako odstúpenie od zmluvy, oznámil žalovanej odstúpenie od zmluvy o sporozírovom účte; doručenie tohto listu žalovanej žalobca nepreukázal. Keďže žalobca neosvedčil doručenie písomnej výzvy predpokladanej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. žalovanej, zo strany banky (právneho predchodcu žalobcu) nedošlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti sumy povoleného prečerpania a ani k inému ukončeniu zmluvného vzťahu s bankou, a teda nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky žalobcovi. Predmetom postúpenia tak bol nezročný peňažný záväzok. Keďže žalobca nepreukázal, že banka pred postúpením pohľadávky písomne vyzvala žalovanú na splnenie peňažného záväzku vzniknutého z nepovoleného prečerpania, že jej túto výzvu odoslala a doručila, dospel súd prvej inštancie k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015, v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanej, podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.; dôsledkom uvedeného bol nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Súd prvej inštancie preto s poukazom na § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 524 ods. 1, ods. 2, § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) (resp. podľa obsahu aj písm. b) C.s.p. a navrhol ho zmeniť a žalobe vyhovieť, prípadne ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že zákon č. 483/2001 Z.z. umožňuje v § 89 ods. 1 odchylnú úpravu vzťahov medzi bankou a klientom, pokiaľ nie je taká odchýlka vylúčená zákonom, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 citovaného zákona takú odchylnú úpravu vzájomných vzťahov nevylučovalo. Žalobca preto vyvodil, že zmluvné strany si mohli dohodnúť otázku postúpenia pohľadávky odchylné od zákona. V tomto smere žalobca poukázal na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), podľa ktorých klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takou pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči klientovi, na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Podľa citovaného bodu VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, si teda strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienenú počtom dní omeškania a zaslaním písomnej výzvy žalovanej, a preto mal žalobca za to, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany jeho právneho predchodcu. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (sp. zn. 9Co/145/2015, sp. zn. 11Co/11/2015, sp. zn. 11Co/206/2015, a sp. zn. 19Co/2/2016), v ktorých odvolací súd túto otázku riešil s konštatovaním, že je prípustné, aby banka aj bez súhlasu dlžníka postúpila svoju pohľadávku písomnou zmluvou inému. Žalobca ďalej namietal nesprávnosť skutkového záveru súdu prvej inštancie týkajúci sa doručovania výzvy, resp. odstúpenia od zmluvy zo dňa 13.01.2014 žalovanej v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Mal za to, že pokiaľ žalovaná v konaní nespochybnila doručenie tejto výzvy, resp. odstúpenia od zmluvy zo dňa 13.01.2014, v rámci ktorého bola vyzvaná aj na úhradu dlžnej sumy, mal konajúci súd túto skutočnosť považovať za nespornú. Doručovanie písomnej výzvy banky klientovi na plnenie peňažného záväzku, s ktorým je klient v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 dní, je otázkou skutkovou, a preto pri posúdení jej existencie je potrebné vychádzať v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. z nesporných skutkových tvrdení, t.j. z tvrdení žalobcu, pokiaľ ich žalovaná výslovne nepoprela. S poukazom na rozhodnutie

Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 24Co/124/2018, žalobca považoval za neprípustné, aby konajúci súd, bez spochybnenia ním uvádzaných skutkových tvrdení žalovanou, tieto sám rozporoval vlastnou činnosťou, bez riadneho dokazovania na pojednávaní.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 3Co/84/2019-97 zo dňa 29.05.2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že podanie žalobcu zo dňa 03.09.2018 spolu s listinnými dôkazmi (reakcia na výzvu súdu zo dňa 22.08.2017, čl. 33 spisu) nezaslal žalovanej, aby sa s nimi oboznámila a prípadne sa i vyjadrila ku skutočnostiam v nich uvedených, najmä k výzve na zaplatenie dlžnej pohľadávky v sume 611,74 Eura; pritom práve existenciu predmetnej výzvy a jej doručenie považoval konajúci súd za otázku spornú, resp. za nepreukázanú. Za tohto stavu možno súhlasiť s názorom žalobcu, že konajúci súd sám, t.j. bez procesnej aktivity žalovanej, spochybnil otázku doručenia listiny s názvom Odstúpenie od zmluvy zo dňa 13.01.2014 žalovanej, pričom uzavrel, že žalobca nepreukázal písomnú výzvu banky na splnenie peňažného záväzku z nepovoleného prečerpania, jej odoslanie a doručenie žalovanej. Uvedený skutkový záver však učinil bez upovedomenia žalovanej o obsahu podstatných skutkových tvrdení žalobcu v podaní zo dňa 03.09.2018 a bez vyčkania na jej prípadnú reakciu, z ktorej by bolo možné následne ustáliť (ne)spornosť týchto skutkových tvrdení; záver súdu prvej inštancie preto treba považovať zatiaľ za predčasný, a tým za nesprávny. Skutočnosť, že žalovaná sa k obsahu skutkových tvrdení žalobcu v doplňujúcom podaní zo dňa 03.09.2018 z dôvodu procesného pochybenia konajúceho súdu nevyjadrila, nemohla založiť nespornosť týchto skutkových tvrdení, ako mylne uviedol žalobca v odvolaní; ako bolo uvedené vyššie žalovaná nemala ani možnosť sa k nim kvalifikovane vyjadriť a následne sa s nimi buď stotožniť, tieto namietat alebo na ne vôbec nereagovať. Treba však prisvedčiť žalobcovi, že pokiaľ súd prvej inštancie sám vyhodnotil jeho skutkové tvrdenia ohľadne výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. a jej doručenia žalovanej za neosvedčené, a teda za sporné, je neprípustné, aby tak učinil bez nariadenia súdneho pojednávania postupom podľa § 297 písm. b) C.s.p. Konajúci súd tak žalobcovi neumožnil vyjadriť sa k preskúmvaniu právnej otázky (aktívna vecná legitímácia žalobcu), avšak majúcej základ v spornom skutkovom stave (zistenie (ne)dodržania podmienok a postupu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.) Súd prvej inštancie tým žalobcovi uprel (reálne nevytvoril) procesnú možnosť kontradiktórne sa k tejto otázke vyjadriť na pojednávaní súdu, s cieľom ovplyvniť konečné rozhodnutie súdu, čo malo za následok porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd uzavrel, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu, že tento nepreukázal splnenie predpokladov podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. umožňujúcich platné postúpenie bankovej pohľadávky na tretí subjekt, najmä neosvedčil skutkové tvrdenie ohľadne doručenia písomnej výzvy na zaplatenie sumy 611,74 Eura žalovanej, nepostupoval vecne správne, keďže uvedený záver vyvodil predčasne, bez zistenia, či táto skutočnosť bola vôbec medzi stranami sporná. Bez procesnej aktivity žalovanej, ktorá by spochybnila doručenie písomnej výzvy právneho predchodcu žalobcu, nebol súd prvej inštancie oprávnený žalobcom uvádzané skutkové tvrdenia poprieť a následne vyvodit' (predčasný) právny záver o neplatnosti postúpenia pohľadávky zo strany banky žalobcovi, naviac bez nariadenia súdneho pojednávania. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o žalobcom uplatnenom nároku založil na predčasných, a teda na nesprávnych skutkových záveroch, pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku nezaoberal, znemožnil strane (žalobcovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vzhľadom na to, že uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil. Súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti za predpokladu, že súd nepožaduje v konaní vykonať ďalšie dôkazy a žalobcom tvrdené skutočnosti považuje za nesporné. Žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 04.03.2021, svoju neúčasť neospravedlnila. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinami podľa § 204 Civilného sporového poriadku a to výlučne len s takými listinami, s ktorými boli obe sporové strany oboznámené, resp. im boli doručené. Iné dôkazy na pojednávaní súd nevykonával. Preto bolo možné podľa § 180 C.s.p. konať a rozhodnúť v neprítomnosti sporových strán.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o povolenom prečerpaní zo dňa 24.01.2013, zmluvou o bežnom účte zo dňa 24.01.2013, zmluvou o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 24.01.2013, obchodnými podmienkami pre osobný účet a balíky produktov a služieb pre fyzické osoby,

zmluvou o postúpení spolu s prílohou, odstúpením od zmluvy zo dňa 13.01.2014, špecifikáciou dlžnej sumy, prehľadom transakcií na účte žalovanej, vyjadrením žalobcu zo dňa 15.03.2021 a zo dňa 22.03.2021 ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav.

8. Zo zmluvy o bežnom účte zo dňa 24.01.2013 z článku I. vyplýva, že predmetom tejto zmluvy je zriadenie bežného účtu bankou pre majiteľa účtu v mene EUR.

9. Zo zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 24.01.2013 súd zistil, že žalovanej bola vydaná platobná karta VISA Electron, prostredníctvom ktorej mohla žalovaná realizovať transakcie s prostriedkami k účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX, pričom hotovostný limit bol stanovený na 500,- Eur a bezhotovostný limit na 1.500,- Eur, t.j. celkový 2.000,-Eur.

10. Zo zmluvy o povolenom prečerpaní zo dňa 24.01.2013 súd zistil, že právny predchodca poskytol žalovanej povolené prečerpanie vo výške 500,- Eur a žalovaná bola povinná za podmienok dohodnutých v zmluve poskytnuté povolené prečerpania splatiť, platiť úroky, úroky z omeškania, úroky z prečerpania a náklady banky spojené s poskytnutím povoleného prečerpania a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v zmluve. V zmluve bola uvedená výška úrokovej sadzby 18,90 % p.a. a splatnosť úrokov mesačne v posledný deň kalendárneho mesiaca.

11. V špecifikácii žalobca uviedol, že žalovaná výbermi kartou, platbami kartou a odchádzajúcimi platbami čerpala sumu 488,- Eur, boli zaúčtované poplatky vo výške 34,- Eur, debetné úroky vo výške 92,87 Eur, zmluvné úroky z omeškania 0,01 Eur a úhrada vo výške 10,- Eur. Súčet debetných a kreditných operácií predstavuje sumu 614,88 Eur.

12. Listom zo dňa 13.01.2014 oznámil právny predchodca žalovaného žalovanej, že odstupuje od zmluvy o sporožirovom účte.

13. Na výzvu súdu, aby žalobca preukázal relevantné doručenie listiny - odstúpenie od zmluvy zo dňa 13.01.2014 žalobca uviedol, že žalovanej bolo odstúpenie od zmluvy doručované obyčajnou poštou. Žalobca poukázal na čl. II bod 6 zmluvy o povolenom prečerpaní, ktorý odkazuje na Úverové podmienky, Všeobecné obchodné podmienky, Obchodný zákonník a ostatné predpisy. Podľa čl. 10 bod 10.1 Všeobecných obchodných podmienok Banky sa písomnosti doručujú a) osobne, b) poštou, c) elektronickými komunikačnými médiami. Podľa čl. 10 bod 10.3 VOP pri doručovaní písomnosti poštou sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní. Vzhľadom na to, že odstúpenie od zmluvy bolo žalovanej odoslané obyčajnou poštovou zásielkou, nie je možné predložiť dôkazy o odoslaní, prípadnom doručení odstúpenia od zmluvy žalovanej. Žalobca opätovne poukázal na § 150 ods. 1 C.s.p. a § 151 ods. 1 C.s.p., keďže žalovaná doručenie odstúpenia výslovne nepoprela a teda doručenie sa považuje za nesporné.

14. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23.10.2015 pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Dňa 30.10.2015 túto skutočnosť oznámila žalovanej a zároveň jej oznámila, že pohľadávku z nepovoleného prečerpania je možné uhradiť výlučne postupníkovi.

15. Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

17. Podľa § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

21. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

23. Podľa § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

24. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného ku dňu postúpenia (ďalej len zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že dňa 24.01.2013 bola medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovanou ako majiteľom účtu uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní, spolu so zmluvou o bežnom účte, ktorej predmetom bolo aj poskytnutie povoleného prečerpania vo výške 500,- Eur. Zmluva o povolení prečerpania je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že obdobné zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvárala so spotrebiteľmi vo viacerých prípadoch, a z textu predmetnej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli vopred pripravené Slovenskou sporiteľňou, a.s. nepochybne vyplýva, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Žalovaná je v zmluvách označená ako fyzická osoba nepodnikateľ. Na základe tejto zmluvy sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata pohľadávky vzniknutej z nepovoleného prečerpania na bežnom účte. Uvedené posúdenie vzťahu medzi právnym predchodcom a žalovanou nebolo medzi stranami sporné.

26. Po oboznámení sa s obsahom spisu a založenými listinnými dôkazmi a vyjadreniami súd sa musel opätovne zaoberať najprv tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky voči žalovanej na základe predmetných zmlúv a tvrdeného nepovoleného prečerpania na bežnom účte. Aktívna vecná legitimácia v civilnom sporovom konaní znamená oprávnenie strany vyplývajúce jej z hmotného práva. Aktívnu vecnú legitimáciu má tá zo sporových strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Pasívne legitimovaný je v konaní nositeľ subjektívnej povinnosti, vyplývajúcej z hmotného práva, splnenia ktorej povinnosti sa žalobca domáha. Imanentnou súčasťou rozhodovania súdu je posudzovanie aktívnej a pasívnej vecnej legitimácie v konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Žalobcu zaťažuje povinnosť preukázať svoju aktívnu vecnú legitimáciu v konaní.

27. Súd opätovne uvádza, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania, je povolené prečerpanie (bankový úver), ktoré na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulované aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

28. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

29. Na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu Zmluvy o postúpení pohľadávky. Vo všeobecnosti môže byť predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nesplatná alebo aj budúca, avšak musí to byť pohľadávka určitá a existujúca.

30. V prípade bankových úverov však ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

31. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách teda vyžaduje preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. (pozri R 60/2018).

32. Žalobca na výzvu súdu doložil list s označením odstúpenie od zmluvy zo dňa 13.01.2014 vyhotovený právnym predchodcom žalobcu, v ktorom oznamuje žalovanej, že odstupuje od zmluvy o sporožirovom účte a zároveň oznamuje výšku pohľadávky z bežného účtu/povoleného prečerpania a zároveň vyzýva žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy do 7 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia. Doklad o odoslaní a doručení tejto výzvy žalobca napriek výzve súdu nedoložil. Keďže zákon o bankách v danom prípade vyžaduje preukázateľné doručenie písomnej výzvy banky klientovi, nie je možné prisvedčiť žalobcovi v tom, že zásielka sa považuje za doručenu podľa VOP (čl. 10 bod 10.1. VOP, ktoré žalobca mimochodom nedoložil) tretí deň po jej odoslaní. Vzhľadom na to, že žalobca nedoložil ani poštový podací hárok, resp. iný doklad, z ktorého by vyplývalo odoslanie predmetnej výzvy, nie je možné stanoviť ani deň odoslania. Tým, že nie je možné stanoviť deň doručenia predmetnej výzvy, nie je možné zistiť, či žalovaná bola v omeškaní viac ako 90 dní, tak ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca poukazoval na ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. s tým, že doručenie predmetnej výzvy nebolo medzi stranami sporné, keďže žalovaná tvrdí žalobcu o doručení nepoprela. Tu je potrebné uviesť, že napriek vyvodu nespornosti doručenia predmetnej výzvy (súd pripúšťa, že výzva mohla byť žalovanej doručená), súd potrebuje skúmať, či sú splnené predpoklady uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách a k tomu potrebuje

vedieť dátum doručenia písomnej výzvy banky. Súd prvej inštancie je viazaný názorom odvolacieho súdu a tento v odôvodnení svojho uznesenia v bode 23 uviedol, že pre rozhodnutie vo veci samej je naďalej potrebné zistenie, či právny predchodca žalobcu (banka) kvalifikovaným spôsobom vyzvala žalovanú na úhradu jej peňažného záväzku a aj to, či bola žalovaná nepretržite viac ako 90 dní v omeškaní so splnením peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky.

33. Súd nemal preukázané, kedy došlo k doručeniu písomnej výzvy banky (právneho predchodcu žalobcu) vyhotovenej dňa 13.01.2014 a teda nemal preukázané splnenie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany banky žalobcovi. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 je v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanej absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

34. Čo sa týka možnosti úpravy vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení zákona o bankách v zmysle § 89 ods. 1 zákona o bankách súd uvádza, že na túto otázku dal odvolací súd odpoveď v zrušovacom uznesení (bod 12 a 13 odôvodnenia), keď odvolací súd konštatoval, že v danom prípade neprichádza do úvahy odchýlenie sa účastníkov úverového vzťahu od právnej úpravy zakotvenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

35. Žalobca ďalej poukazoval na viaceré rozhodnutia Krajských súdov ohľadom skúmania platnosti zmluvy o postúpení vo svojom podaní zo dňa 22.03.2021 (čl. 143-148 spisu). K uvedenému však súd uvádza, že podrobný výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách podal Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo/ 147/2017 (publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR 8/2018 pod R 60/2018) a súd sa tohto držal pri skúmaní podmienok postúpenia bankového úveru.

36. Na základe vyššie uvedeného bolo potrebné konštatovať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a z uvedených dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

37. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. V prejednávanej veci bola plne úspešná žalovaná a vzniklo jej právo na náhradu trov konania. Keďže žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a iné trovy jej zo spisu nevyplývajú, rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).

1.